

Bản án số: 52/2020/DSPT

Ngày: 23/6/2020

V/v “Bồi thường thiệt hại do
nguồn nguy hiểm cao độ gây ra”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH ĐỊNH**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Hồ Tuấn Anh.

Các Thẩm phán: Bà Lê Thị Hoài Thanh.

Ông Võ Công Phương.

- Thư ký phiên tòa: Bà Trần Thị Minh Hậu là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định: Bà Nguyễn Phạm Tổ Phong - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 23 tháng 6 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số 30/2020/TLPT-DS ngày 14 tháng 01 năm 2020 về “Bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra”.

Do Bản án dân sự sơ thẩm số 81/2019/DS-ST ngày 27 tháng 11 năm 2019 của Tòa án nhân dân huyện P, bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 59/2020/QĐ-PT ngày 04 tháng 5 năm 2020, giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Ông Đặng Văn D (có mặt)

Bà Phạm Thị Tr (có mặt)

Đều cư trú tại: Thôn Q, xã M, huyện P, tỉnh Bình Định.

- Bị đơn: Anh Trương Văn Nh; cư trú tại 13/10Đ, phường 8, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng (có mặt).

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Anh Trương Văn T; cư trú tại thôn T, xã M, huyện P, tỉnh Bình Định (có mặt).

- Người kháng cáo: Anh Trương Văn Nh – Bị đơn và anh Trương Văn T – Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Nguyên đơn ông Đặng Văn D, bà Phạm Thị Tr trình bày:

Lúc 14 giờ 00 ngày 17/02/2018, con trai của ông bà là anh Đặng Minh T1 điều khiển xe mô tô biển số 77D1-24172 chở bạn là Đỗ Thị N đi theo hướng từ thôn V, xã M, huyện P về nhà ở thôn Q, xã M. Khi đi đến đoạn đường bê tông V-P thuộc thôn V, xã M thì xảy ra va chạm với xe mô tô biển số 77D1-23311 do anh Trương Văn Nh điều khiển đi ngược chiều. Hậu quả anh T1 bị thương nặng, cấp cứu tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Bình Định từ ngày 17/02/2018 đến ngày 20/02/2018 thì tử vong.

Ông, bà yêu cầu anh Trương Văn Nh, anh Trương Văn T phải bồi thường thiệt hại gồm: Xe cấp cứu: 1.050.000 đồng; chi phí mai táng: 22.000.000 đồng; chi phí làm lễ cầu hồn: 3.500.000 đồng; xây mồ mả: 26.716.000 đồng; chi phí cúng kính 10.000.000 đồng; tổn thất tinh thần 100 tháng lương cơ sở là 139.000.000 đồng. Tổng số tiền là 202.266.000 đồng.

Bị đơn anh Trương Văn Nh trình bày:

Khoảng 14 giờ ngày 17/02/2018 anh điều khiển xe mô tô biển số 77D1-23311 từ V, M đi về nhà ở thôn T, xã M. Anh đi đúng làn đường của mình, khi đến đoạn đường bê tông ở V thì xảy ra va chạm với xe mô tô do anh Đặng Minh T1 điều khiển. Anh T1 được đưa đi cấp cứu nhưng sau đó đã tử vong còn anh bị thương nặng ở vùng mặt.

Anh không đồng ý bồi thường theo yêu cầu của vợ chồng ông Đặng Văn D và bà Phạm Thị Tr.

Ngày 17/6/2019, anh Trương Văn Nh có đơn phản tố và đơn đề nghị giám định nhưng đến ngày 17/10/2019 anh Nh xin rút yêu cầu giám định. Anh Nh yêu cầu vợ chồng ông D phải bồi thường thiệt hại về sức khỏe cho anh số tiền 100.182.000 đồng.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Trương Văn T trình bày:

Anh là chủ sở hữu xe mô tô biển số 77D1-23311. Anh Trương Văn Nh lấy xe của anh đi và gây tai nạn anh không biết nên anh không đồng ý bồi thường theo yêu cầu của vợ chồng anh D, bà Tr.

Bản án số 81/2019/DS-ST ngày 27/11/2019 của Tòa án nhân dân huyện Phù Mỹ, đã xử:

Buộc anh Trương Văn T, anh Trương Văn Nh liên đới bồi thường thiệt hại tính mạng cho gia đình anh Đặng Minh T1 là vợ chồng ông Đặng Văn D và bà Phạm Thị Tr với số tiền là 84.550.000 đồng. Chia phần anh T, anh Nh mỗi người phải chịu 42.275.000 đồng.

Buộc ông Đặng Văn D, bà Phạm Thị Tr bồi thường thiệt hại sức khỏe cho anh Trương Văn Nh số tiền 14.925.950 đồng.

Án phí dân sự sơ thẩm: Buộc anh T, anh Nh mỗi người phải chịu 2.113.700 đồng.

Buộc vợ chồng ông Đặng Văn D, bà Phạm Thị Tr phải chịu 746.000 đồng.

Ngoài ra bản án sơ thẩm còn quyết định về quyền kháng cáo của các bên đương sự.

Ngày 02/12/2019, bị đơn anh Trương Văn Nh kháng cáo yêu cầu ông Đặng Văn D, bà Phạm Thị Tr phải bồi thường thiệt hại cho anh số tiền 100.182.000 đồng.

Ngày 04/12/2019 người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Trương Văn T kháng cáo không đồng ý bồi thường thiệt hại cho vợ chồng ông Đặng Văn D.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định phát biểu ý kiến về việc giải quyết vụ án đề nghị: Chấp nhận một phần kháng cáo của anh Trương Văn Nh; Chấp nhận kháng cáo của anh Trương Văn T. Xác định lỗi của anh Đặng Minh T1 nhiều hơn; tăng bồi thường tổn thất tinh thần cho anh Nh từ 15 đến 20 tháng lương cơ sở; không buộc anh Trương Văn T phải bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra cho vợ chồng ông D; miễn án phí cho anh Nh, vợ chồng ông D.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Khoảng 14 giờ ngày 17/02/2018, tại đường bê tông ĐH V–P thuộc thôn V, xã M, huyện P, tỉnh Bình Định xảy ra vụ tai nạn giao thông đường bộ. Anh Đặng Minh T1 điều khiển xe mô tô biển số 77D1–24172 do anh là chủ sở hữu chở bạn là Đỗ Thị N đi theo hướng từ thôn V, xã M, huyện P về nhà ở thôn Q, xã M (hướng Tây – Đông). Khi đi đến đoạn đường bê tông V-P thuộc thôn V, xã M thì xảy ra va chạm với xe mô tô biển số 77D1-23311 do anh Trương Văn Nh điều khiển đi ngược chiều (hướng Đông – Tây). Hậu quả anh T1 bị thương nặng, cấp cứu tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Bình Định từ ngày 17/02/2018 đến ngày 20/02/2018 thì tử vong còn anh Nh cũng bị thương nặng ở vùng mặt.

Sơ đồ hiện trường vụ tai nạn giao thông do Công an huyện P lập cho thấy: Đoạn đường xảy ra tai nạn là đường bê tông có chiều rộng 08m; anh Nh điều khiển xe máy theo hướng Đông – Tây đã vượt lên bên trái xe mô tô biển số 77M2–6527 do chị Nguyễn Thị G điều khiển nhưng vẫn trên phần đường của mình nên điễm va chạm giữa 02 xe mô tô nằm hoàn toàn trên phần đường hướng Đông – Tây còn anh T1 điều khiển xe máy lấn sang phần đường ngược chiều nên đã va chạm với xe máy do anh Nh điều khiển. Xe máy do anh Nh điều khiển bị văng ra một đoạn cách điễm va chạm giữa 02 xe máy không xa và nằm trên phần đường của anh Nh còn xe máy do anh T1 điều khiển văng xa so với điễm va chạm thể hiện qua vết cày xước mà xe máy của anh T1 để lại trên hiện trường. Sơ đồ hiện trường phù hợp với Kết thúc điều tra số

11/KTĐT – CQCSĐT ngày 9/4/2018 của Cơ quan cảnh sát điều tra Công an huyện P: “nguyên nhân xảy ra vụ tai nạn giao thông được xác định là do lỗi hỗn hợp. Đặng Minh T1 điều khiển xe mô tô biển số 77D1–24172 chở sau chị Đỗ Thị N đi hướng Đông – Tây và đi lấn sang phần đường dành cho xe đi ngược chiều. Còn Trương Văn Nh điều khiển xe mô tô 77D1-23311 vượt sai quy định”. Như vậy, lỗi chính dẫn đến tai nạn giao thông thuộc về anh Đặng Minh T1. Tòa án cấp sơ thẩm xác định vụ tai nạn giao thông xảy ra do lỗi hỗn hợp nhưng cho rằng mỗi bên phải chịu $\frac{1}{2}$ là chưa chính xác nên Hội đồng xét xử phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm, xác định anh T1 phải chịu $\frac{3}{4}$ thiệt hại do lỗi của mình gây ra còn anh Nh phải chịu $\frac{1}{4}$ thiệt hại do lỗi của mình gây ra.

[2] Về thiệt hại:

[2.1] Anh Đặng Minh T1 đã tử vong do tai nạn giao thông nên cha mẹ anh T1 là ông Đặng Văn D, bà Phạm Thị Tr khởi kiện yêu cầu anh Trương Văn Nh phải bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra với tổng số tiền 202.266.000 đồng. Tòa án cấp sơ thẩm xem xét và chấp nhận các chi phí hợp lý với tổng số tiền là 169.100.000 đồng bao gồm: chi phí mai táng 28.000.000 đồng; xe cấp cứu từ M đến Bệnh viện đa khoa tỉnh Bình Định 2.100.000 đồng (gồm lượt đi và lượt về); bù đắp tổn thất tinh thần bằng 100 lần mức lương cơ sở là 139.000.000 đồng ($1.390.000 \text{ đồng} \times 100$). Theo như phân tích tại [1] thì anh T1 phải chịu $\frac{3}{4}$ thiệt hại do lỗi của mình gây ra là 126.825.000 đồng ($169.100.000 \text{ đồng} : \frac{3}{4}$).

[2.2] Vụ tai nạn giao thông khiến anh Trương Văn Nh bị thương nặng. Ngày 06/6/2019, anh Nh có Đơn phản tố và ngày 20/6/2019 anh Nh có Đơn phản tố bổ sung yêu cầu gia đình anh T1 phải bồi thường thiệt hại sức khỏe cho anh 100.752.404 đồng, bao gồm:

Chi phí xe cấp cứu từ M đến Bệnh Viện đa khoa tỉnh Bình Định: 3.400.000 đồng.

Chi phí khám và điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Bình Định: 3.934.424 đồng.

Chi phí khám chữa bệnh tại Bệnh viện Mắt Thành phố Hồ Chí Minh: 1.647.980 đồng.

Chi phí khám chữa bệnh tại phòng khám đa khoa T, Quy Nhơn: 570.000 đồng.

Thu nhập bị mất trong thời gia điều trị 02 tháng: 6.700.000 đồng.

Tiền công cho người chăm sóc trong thời gian điều trị tại bệnh viện: 15.000.000 đồng.

Tổn thất tinh thần: 69.500.000 đồng.

Xét yêu cầu phản tố của anh Nh, Hội đồng xét xử xét thấy các chi phí hợp lý của anh Nh được chấp nhận như sau:

- Chi phí xe cấp cứu từ M đến Bệnh Viện đa khoa tỉnh Bình Định: 3.400.000 đồng (có hóa đơn chứng từ).

- Chi phí khám và điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Bình Định, Bệnh viện Mắt Thành phố Hồ Chí Minh và tại Phòng khám đa khoa T, Quy Nhơn với tổng số tiền: 6.152.404 đồng (có hóa đơn chứng từ).

- Thu nhập bị mất trong thời gia điều trị 01 tháng (theo Giấy ra viện đề ngày 14/3/2018 của Bệnh viện đa khoa tỉnh Bình Định): 3.350.000 đồng.

- Thu nhập bị mất của người chăm sóc (ông Cái Xuân Ph – bố vợ của anh Nh) là 15.000.000 đồng/tháng (ông Ph làm tài xế lái xe container cho Công ty Trách nhiệm hữu hạn Thương mại dịch vụ xuất khẩu N được Công ty xác nhận thu nhập).

- Tổn thất tinh thần: Anh Nh yêu cầu bồi thường tổn thất tinh thần cho anh bằng 50 tháng lương cơ sở tương ứng với 69.500.000 đồng. Theo quy định tại khoản 2 Điều 590 Bộ luật Dân sự thì: "... Mức bồi thường bù đắp tổn thất về tinh thần do các bên thỏa thuận; nếu không thỏa thuận được thì mức tối đa cho một người có sức khỏe bị xâm phạm không quá năm mươi lần mức lương cơ sở do Nhà nước quy định". Căn cứ Giấy chứng nhận thương tích ngày 16/7/2019 của Bệnh viện đa khoa tỉnh Bình Định, anh Nh bị vỡ khối hàm - gò má - cung tiếp (T), vỡ cung răng trên, vỡ khối sàng bên (T), vỡ cánh lớn xương bướm bên (T) nhưng Tòa án cấp sơ thẩm chỉ chấp nhận tổn thất tinh thần của anh Nh bằng 07 tháng lương cơ sở là không thỏa đáng, không bảo đảm bù đắp thiệt hại của anh Nh vì vậy Hội đồng xét xử phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm chấp nhận mức tổn thất tinh thần cho anh Nh bằng 15 tháng lương cơ sở: 1.390.000 đồng x 15 tháng = 20.850.000 đồng.

Như vậy, tổng các chi phí hợp lý của anh Nh được Hội đồng xét xử chấp nhận là: 48.752.404 đồng.

Như đã phân tích tại [1] anh Nh phải chịu $\frac{1}{4}$ thiệt hại do lỗi của mình gây ra là 12.188.101 đồng (48.752.404 đồng: $\frac{1}{4}$)

Lẽ ra anh T1 phải bồi thường thiệt hại cho anh Nh số tiền 42.275.000 đồng (169.100.000 đồng – 126.825.000 đồng), anh Nh phải bồi thường thiệt hại cho anh T1 số tiền 36.564.303 đồng (48.752.404 đồng – 12.188.101 đồng). Tuy nhiên, anh Tuấn đã chết nên theo quy định tại Điều 615 Bộ luật Dân sự, những người hưởng thừa kế có trách nhiệm thực hiện nghĩa vụ tài sản trong phạm vi di sản do người chết để lại. Tại phiên tòa, cha mẹ anh T1 là ông D, bà Tr đều xác nhận anh T1 không để lại tài sản do đó bù trừ nghĩa vụ thì anh Nh còn phải bồi thường cho gia đình anh T1 (ông D bà Tr) số tiền 5.710.697 đồng (42.275.000 đồng - 36.564.303 đồng).

[3] Xét kháng cáo của anh Trương Văn T, Hội đồng xét xử thấy rằng: Xe mô tô biển số 77D1-23311 là tài sản thuộc sở hữu của anh Trương Văn T do anh T đứng tên. Anh Trương Văn Nh là em ruột của anh Trương Văn T có giấy phép lái xe đã sử dụng xe của anh T sau đó bị tai nạn. Tòa án cấp sơ thẩm buộc anh T và anh Nh phải liên đới bồi thường cho gia đình anh T1 là

không có cơ sở. Vì vậy, Hội đồng xét xử sửa án sơ thẩm chỉ buộc anh Nh bồi thường cho gia đình anh T1 số tiền 5.710.697 đồng.

[4] Về án phí dân sự sơ thẩm: Theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14, vợ chồng ông Đặng Văn D bà Phạm Thị Tr và anh Trương Văn Nh được miễn án phí dân sự sơ thẩm.

[5] Về án phí dân sự phúc thẩm: Do sửa bản án sơ thẩm nên theo quy định tại khoản 2 Điều 29 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội khóa 14, hoàn trả lại tiền tạm ứng án phí cho anh Nh anh T.

[7] Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định phát biểu ý kiến về việc giải quyết vụ án đề nghị: Chấp nhận một phần kháng cáo của anh Trương Văn Nh; Chấp nhận kháng cáo của anh Trương Văn T. Xác định lỗi của anh Đặng Minh T nhiều hơn; tăng bồi thường tổn thất tinh thần cho anh Nh từ 15 đến 20 tháng lương cơ sở; không buộc anh Trương Văn T phải bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra cho vợ chồng ông D; miễn án phí cho anh Nh, vợ chồng ông D là phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 2 Điều 308 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015, căn cứ Điều 584, 589, 590 và 615 Bộ luật Dân sự năm 2015; Điểm d khoản 1 Điều 12; khoản 2 Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội. Chấp nhận một phần kháng cáo của anh Trương Văn Nh, chấp nhận kháng cáo của anh Trương Văn T; Sửa bản án sơ thẩm.

1. Buộc anh Trương Văn Nh phải bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra cho ông Đặng Văn D bà Phạm Thị Tr số tiền 5.710.697 đồng.

Kể từ ngày ông Đặng Văn D bà Phạm Thị Tr có đơn yêu cầu thi hành án cho đến khi thi hành án xong tất cả các khoản tiền, hàng tháng anh Trương Văn Nh còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo lãi suất quy định tại khoản 2 Điều 468 Bộ luật Dân sự 2015.

2. Án phí dân sự sơ thẩm: Vợ chồng ông Đặng Văn D bà Phạm Thị Tr và anh Trương Văn Nh, Trương Văn T được miễn án phí dân sự sơ thẩm.

3. Án phí dân sự phúc thẩm: Anh Trương Văn Nh và anh Trương Văn T không phải chịu. Hoàn lại cho anh Trương Văn Nh và anh Trương Văn T mỗi người 300.000 đồng theo các Biên lai thu tiền số 0000994 và 0000993 ngày 04/12/2019 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện P.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Bình Định;
- TAND huyện P;
- Chi cục THADS huyện P;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

(Đã ký và đóng dấu)

Hồ Tuấn Anh